

РЕЗЕРВИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглянуто сутність фінансового стану підприємства, виявлено основні резерви та запропоновано напрями його покращення при здійсненні управлінської діяльності господарюючого суб'єкта.

Ключові слова: фінансовий стан, фінансові результати, прибуток, доходи, витрати.

Abstract.

In the article the essence of financial condition of the company, identified the main provisions and directions of its improvement in the implementation of the management activities of a business entity.

Keywords: financial position, financial performance, profitability, revenues, expenses.

Вступ

Фінансовий стан підприємства відображає його основне місце серед конкурентів, а також стійкість, стабільність, платоспроможність. Саме тому головним завданням для керівника є знаходження резервів покращення фінансового стану підприємства.

Метою роботи є виявлення резервів покращення фінансового стану підприємства в процесі його господарської діяльності.

Результати дослідження

В умовах ринкової економіки, аби чітко функціонувати та не допустити ситуації банкрутства, потрібно вміти раціонально використовувати всі види наявних ресурсів, знати, якою повинна бути структура капіталу, володіти навичками для покращення загальноприйнятих показників фінансового стану: ліквідності, рентабельності, ділової активності, фінансової стійкості.

На сьогодні існує безліч різних підходів щодо визначення терміну «фінансовий стан», що, як наслідок, тягне за собою неоднозначність у здійсненні його аналізу на підприємствах.

Наприклад, Шеремет А. Д. під фінансовим станом підприємства розуміє співвідношення структур його активів і пасивів, тобто засобів підприємства і їх джерел [1, с. 14].

Разом з тим, існує вагоме, але дещо суперечливе визначення досліджуваного поняття, яке наводить М. Г. Чумаченко. Він вважає, що «фінансовий стан підприємства – це показник його фінансової конкурентоспроможності, тобто кредитоспроможності та платоспроможності, виконання зобов'язань перед державою та іншими підприємствами» [2, с. 311]. Проте варто зазначити, що фінансовий стан підприємства – це не просто індивідуальний показник, а сукупність показників, за допомогою яких він лише кількісно вимірюється.

Автори фінансового словника А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко [3, с. 287], пов'язують фінансовий стан підприємства з наявністю на ньому фінансових ресурсів, забезпеченістю грошовими коштами, що є необхідними для господарської діяльності, підтримання нормального режиму праці та життя, здійснення грошових розрахунків з іншими економічними суб'єктами. Проте, наведене визначення обмежується лише наявністю фінансових ресурсів, а здійснення різноманітних грошових розрахунків вказує нам лише на рух грошових коштів у процесі нормальної господарської діяльності.

Розглянувши вище зазначені визначення та проаналізувавши їх сутність можемо дійти до висновку,

що фінансовий стан підприємства характеризується певною забезпеченістю підприємства всіма необхідними для нормального функціонування ресурсами, а також здатністю керівництва підприємства своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями. Разом з тим, фінансовий стан показує рівень конкурентоспроможності, уміння швидко адаптуватися до змін, які відбуваються у зовнішньому середовищі, місце на ринку серед конкурентів, потенціал у діловому співробітництві. Знаючи фінансовий стан підприємства можна оцінити наскільки є гарантованими економічні інтереси самого підприємства та його партнерів у виробничому та фінансовому сенсі. Дані знання можуть допомогти керівнику у пошуку напрямків покращення фінансового стану свого підприємства.

При аналізі різноманітних підходів до оцінки фінансового стану підприємства та резервів його покращення було визначено основні завдання, які повинні при цьому вирішуватися. У процесі проведення оцінки фінансового стану підприємства необхідно проаналізувати значення отриманих показників шляхом порівняння їх фактичних значень з нормативними, визначати основні як зовнішні, так і внутрішні фактори, що вплинули на відхилення показника від норми, визначити знак відхилення: позитивний чи негативний, та здійснити прогноз їх величини на перспективу [4, с. 54]. Головною метою аналізу фінансового стану є своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності підприємства і пошук резервів зростання рентабельності, платоспроможності, зниження собівартості та інших резервів ефективного розвитку підприємства. Адже, фінансовий стан підприємства багато в чому залежить не лише від того, які засоби воно має у своєму розпорядженні, але й від того, куди вони вкладені [5, с. 10].

Тобто, аби знайти невикористані можливості покращення фінансового стану підприємства, необхідно, перш за все, оцінити майновий стан, здатність до нарощування капіталу, залежність від зовнішніх джерел фінансування та ступінь підприємницького ризику. Вся ця вивчена інформація і буде основним підґрунтям для пошуку напрямів подальшого раціонального використання засобів підприємства з метою домогтися підвищення стабільності та розвитку господарюючого суб'єкта.

В ході дослідження було визначено основні заходи, виконання яких забезпечить покращення фінансового стану підприємства. Головне завдання, яке ставить перед собою керівник підприємства – збільшення доходів та зменшення витрат. Збільшення надходжень економічних вигід можливе за рахунок:

- розширення своєї продукції шляхом пошуку додаткових ринків збуту;
- підвищення технічного рівня виробництва;
- прискорення обертання капіталу в оборотних активах;
- реструктуризації активів підприємства;
- обґрунтованого зниження величини запасів;
- поповнення власного оборотного капіталу за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел;
- перетворення в грошову форму наявних матеріальних та фінансових активів підприємства;
- зменшення витрат виробництва шляхом зниження собівартості продукції та скорочення надлишкових виробничих потужностей;
- заходів, пов'язаних з пристосуванням до змін у зовнішньому середовищі та гнучкістю до реагування на поведінку конкурентів;
- всеохопного та всебічного контролю за дотриманням виконання завдань з боку керівництва.

Також особливу увагу необхідно звернути на приховані резерви підприємства, які є частиною капіталу, що не відображена у балансі. Прикладом такого резерву може стати здача в оренду основних фондів, які не використовуються у процесі здійснення господарської діяльності підприємства, а також використання зворотного лізингу.

Висновок

В економічній літературі не існує єдиного визначення поняття «фінансовий стан підприємства». На думку автора, найповнішим є визначення фінансового стану підприємства як комплексного поняття, що є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємств і визначається сукупністю виробничо-господарських факторів та характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Покращення фінансового стану підприємства передбачає пошук резервів зменшення його вихідних грошових потоків та збільшення вхідних. Для покращення фінансового стану підприємства необхідно підвищувати результативність розміщення та використання наявних на підприємстві ресурсів, забезпечувати

постійний розвиток виробництва та інших сфер діяльності, що супроводжуватиметься зростанням прибутку, активів, платоспроможності, кредитоспроможності та стійкості перед конкурентами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Шеремет А. Д. Методика фінансового аналізу / А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулін, Е. В. Ненашев – 3-є изд., перераб. и доп. – М. : Инфра-М, 2000. – 208 с.
2. Манів З.О. Економіка підприємства [Текст]: навч. посібник. / З.О. Манів., І. М. Луцький – К.: Знання, 2004. – 580 с.
3. Загородній А. Г. Фінансовий словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко. – К.: Знання, 2004. – 566 с.
4. Костирко О. Г. Використання методу коефіцієнтів для оцінки фінансового стану підприємства [Текст] / О. Г. Костирко // Економіка АПК. – 2008. – № 7. – С. 54-56.
5. Зянько В.В. Фінансовий аналіз і звітність. Практикум / В.В. Зянько, І.Ю. Єпіфанова. – Вінниця: ВНТУ, 2008. – 83 с

Тесьолкіна Аліна Олександрівна – студентка групи МОФ-15 сп, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: tesolkina@mail.ru;

Науковий керівник – *Зянько Віталій Володимирович* – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця;

Tesolkina Alina Oleksandrivna – student MOF-15sp, Faculty of Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: tesolkina@mail.ru;

Supervisor: **Zianko Vitaliiv V.** - Doctor of Economics, Professor, Head of Finance, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa.